



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Gfv.I.30.125/2023/2.

A tanács tagjai: Dr. Szabó Klára a tanács elnöke
Dr. Parlagi Mátyás előadó bíró
Dr. Magosi Szilvia bíró
Dr. Mocsár Attila Zsolt bíró
Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró

A felperes: Felperes1

A felperes képviselője:

Dr. Ravasz László ügyvéd

Az alperesek: I. rendű

II. rendű

Az alperesek képviselői:

Dr. Svoren Ákos kamarai jogtanácsos I. rendűért

II. rendűért

ügyintéző: Dr. Szabó Tamás ügyvéd)

A per tárgya: szerződés érvénytelensége

A felülvizsgálati kérelmet és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet benyújtó fél:
felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 6.Pf.21.382/2022/6.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Kalocsai Járásbíróság 2.P.20.104/2022/15.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 120.000 (százhuszezer) forint meg nem fizetett

felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes vele szembeni követelése és végrehajtási joga elévült, a II. rendű alperessel kötött kölcsönszerződés érvénytelen, a kölcsönszerződésre vonatkozó közjegyzői okirat nem tekinthető közokiratnak. Kérte a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítását annak megállapításával, hogy az árfolyamkockázat őt korlátozottan terheli, a kölcsöntőke tartozást és a törlesztőrészeket 180 HUF/CHF árfolyamon kell meghatározni, így az I. rendű alperes irányába 775.515 forint tartozása áll fenn. Vitatta a felmondás jogszerűségét is. Az alperesek kérték a kereset elutasítását.

[2] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[3] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[4] Indokolása szerint a felperes fellebbezésében anyagi jogi felülbírálatot kért. A fellebbezés nem érintette a felmondás jogszerűsége, valamint a közjegyzői okirat közokirati jellege körében kifejtett jogi érvelést és e tárgyban a keresetet elutasító rendelkezést. Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helyesen vette figyelembe a korábbi hatályon kívül helyező végzésben írtakat, valamint az időközben megjelent ítélkezési gyakorlatot, így helyesen utasította el az elévülés megállapítására, továbbá az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló keresetet. Az I. rendű alperes által megküldött engedményezési értesítő megszakította az elévülést. Az elévülés vonatkozásában nem állnak fenn a megállapítási kereset előterjesztésének eljárásjogi feltételei a Pp. 172. § (3) bekezdése alapján, mert a felperes a követelés vagy a végrehajtási jog elévülésére hivatkozhat a vele szemben indított teljesítésre irányuló perben vagy a végrehajtási eljárásban. A Kúria Pfv.I.20.910/2020/8. számú határozatában írtak szerint az a jogosult, akinek közjegyzői okiratba foglalt végrehajtandó követelése van a kötelezettel szemben, a végrehajtás szempontjából ugyanolyan helyzetbe kerül, mint az a jogosult, aki – például peres eljárás eredményeként – rendelkezik végrehajtandó határozattal. Akár végrehajtási záradékolás útján, akár a végrehajtási lap kiállításával rendelték el a végrehajtást, a végrehajtási jog elévülését mindkét esetben a végrehajtási cselekmények szakíthatják meg. A közjegyzői okirat záradékolását követően kizárólag a végrehajtási cselekmények alkalmasak a végrehajtási jog elévülésének a megszakítására, fordított esetben azonban nem tehető ilyen megállapítás: a végrehajtási záradék kibocsátását megelőzően az elévülés megszakítására az írásbeli felszólítás, adott esetben az engedményezési értesítő igazolt megküldése az elévülést megszakító cselekménynek minősül.

[5] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyhez felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet csatolt.

[6] A felülvizsgálat engedélyezését a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján kérte, mert a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a BH2015. 71. számú határozat [15] bekezdésében, a Kúria Pfv.I.21.768/2016/9. számú határozatának [11] bekezdésében, a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15.

számú határozata (a továbbiakban: Jpe. határozat) [11], [14] és [16] bekezdésében, a 4/2021. PJE határozatban (a továbbiakban: PJE határozat), valamint a Kúria Gfv.VII.30.440/2019/11. számú ítéletének [15] bekezdésében foglaltaktól.

[7] Indokolása szerint a BH2015. 71. számú határozat [15] bekezdése alapján a végrehajtási cselekmények és a végrehajtási költség felmerülése olyan jelentős joghátrányt okoznak, amelyek elkerülése érdekében indokolt a végrehajtási eljárás megindítása előtt a megállapítási per megindításának a lehetősége. A másodfokú bíróság ezzel ellentétesen állapította meg, hogy a Pp. 172. § (3) bekezdése alapján nem jogosult megállapítási kereset előterjesztésére.

[8] Az elévüléssel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a Kúria Pfv.I.21.768/2016/9. számú határozatának [11] bekezdésétől a másodfokú bíróság eltért abban a jogkérdésben, hogy a magánokirati felmondásban meghatározott teljesítési határidő leteltétől kezdődik az elévülés, és ezt követően azt csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg.

[9] Indokolásában utalt a Kúria Jpe.II.60.021/2021/7. számú határozatának [10] bekezdésére is, amely szerint a tisztességes tájékoztatás mércéjéről a Kúria a Jpe. határozatban már döntött. A felperes e megállapításból és a Jpe. határozat [11] és [31] bekezdéséből azt a következtetést vonta le, hogy az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelensége tekintetében a bíróságok jogkérdésben döntenek, az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) döntéseiben e vonatkozásban meghatározott jogelvek jogkérdésben való jogértelmezésnek minősülnek, és azokat kötelezően alkalmazni kell, azoktól nem lehet eltérni. Erre figyelemmel az eljáró bíróságoknak jogkérdésként és nem ténykérdésként a jelen perben azt kellett volna vizsgálniuk, hogy a II. rendű alperes az árfolyamkockázatról a szerződés megkötése előtt adott-e megfelelő írásbeli tájékoztatást. Jogkérdés és nem ténykérdés, hogy mennyi idő szükséges egy átlagfogyasztónak a szerződési feltétel alapos megismeréséhez, a ténylegesen erre biztosított idő megfelelő-e. Nyilvánvalóan nem felel meg a szerződés előtti alapos megismerés elvének, ha a fogyasztó az aláírás előtt pár perccel ismerheti meg az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési rendelkezések tartalmát. Egy átlag fogyasztó maximum egy óra alatt ilyen mennyiségű okiratot még elolvasni sem tud. A másodfokú bíróság jogerős ítéletében jogkérdésben eltért a Jpe. határozat hivatkozott részeitől, mert nem az EUB ítéleteiben foglalt jogelveknek megfelelően vizsgálta az árfolyamkockázati tájékoztatást és azt, hogy ez a tájékoztatás a szerződés megkötése előttinek tekinthető-e. Emiatt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 209. § (1) bekezdését és a 209/A. § (2) bekezdését sértő módon nem állapította meg a kölcsönszerződés semmisségét. A felmondás jogszerűtlensége tekintetében arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság jogkérdésben eltért a PJE határozatban, valamint a Kúria Gfv.VII.30.440/2019/11. számú ítéletének [15] bekezdésében foglaltaktól, emiatt a Ptk. 200. § (1) bekezdését és az 525. § (1) bekezdés e) pontját sértő módon nem állapította meg a felmondás jogszerűtlenségét.

[10] A felperes nem indokolta a felülvizsgálat kizártságát. A perben érvényesített igény a fél vagyoni jogain alapul, ezért a per vagyoni jogi pernek minősül [Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pont]. Az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben, így felülvizsgálatnak nincs helye [Pp. 408. § (2) bekezdés]. Az ügyben ezért felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjeszteni [Pp. 409. § (1) bekezdés és 410. § (1) bekezdés], így azt érdemben kellett vizsgálni.

[11] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem alaptalan.

[12] A felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 6. és 7. pontja alapján a felülvizsgálat engedélyezése minden esetben a fél kérelmén alapul, azon a Kúria nem terjeszkedhet túl, azzal kapcsolatban csak a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben foglaltakat vizsgálja. A felperes a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján kérte a felülvizsgálat engedélyezését, így a Kúria kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a kérelemben előadottakra figyelemmel a jogerős ítélet jogkérdésben eltér-e a Kúria hivatkozott, közzétett határozataitól.

[13] A Pp. 409. § (3) bekezdése, valamint a PK vélemény 5. pontja és annak indokolása alapján a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér, vagyis a Kúria által 2012. január 1-je után meghozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul. A Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont *cd)* alpontja szerint a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozás esetén a félnek nemcsak a Kúria közzétett határozatát kell megjelölnie, hanem annak azt a részét is, amelytől a felülvizsgálattal támadott ítéleti rendelkezés jogkérdésben eltér. A megjelölt konkrét határozatrész csak akkor alkalmas az engedélyezés körében érdemi vizsgálat lefolytatására, ha annak tartalma az előbbieken kifejtetteknek megfelelően jogkérdésként értelmezhető.

[14] A felperes az elévüléssel kapcsolatos megállapítási kereseti kérelem Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti feltételeinek a fennállásával kapcsolatban a BH2015. 71. (Kúria Pfv.VI.21.572/2013/10.) számú határozat [15] bekezdésétől való eltérésre hivatkozott, amely szerint a végrehajtásból eredő joghátrányok elkerülése érdekében indokolt, hogy a fél a végrehajtási eljárás megindítása előtt megállapítási pert indíthasson. A másodfokú bíróság jogerős ítéletében hivatkozott a Pp. 172. § (3) bekezdésében írt eljárásjogi feltételek hiányára {[35]-[36]}, ugyanakkor felülbírálati jogköre korlátait anyagi jogi felülbírálatként rögzítette {[31]}, és az anyagi jogi felülbírálat eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy az engedményezési értesítő megszakította az elévülést, ezért alaptalan az elévülés megállapítására irányuló kereset {[33]-[34]}. A másodfokú bíróság döntése így nem a megállapítási kereseti kérelem eljárásjogi feltételeivel kapcsolatos jogértelmezésen, hanem az elévülés anyagi jogi szabályainak az alkalmazásán alapult.

[15] A felperes az elévüléssel kapcsolatban felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében az elsőfokú bíróság ítéletével szemben előterjesztett fellebbezésében írtakat ismételte meg, ugyanakkor álláspontját nem ütköztette a jogerős ítélet indokolásával. A másodfokú bíróság jogerős ítéletében idézte és elemezte a fellebbezésben hivatkozott Kúria Pfv.I.20.910/2020/8. számú határozatot, és erre figyelemmel jutott arra a következtetésre, hogy záradékolást megelőzően az írásbeli felszólítás is megszakítja az elévülést {[37]-[38]}. A Kúria felülvizsgálati kérelemmel kapcsolatos következetes gyakorlata szerint nem alkalmas érdemi felülbírálatra az a felülvizsgálati kérelem, amely nem tartalmazza a felülvizsgálat tárgyát, azaz az arra vonatkozó érvelést, hogy a jogerős bírósági döntés miért jogszabálysértő (Kúria Kfv.IV.35.169/2014/4., megjelent: BH2015. 241.). A felülvizsgálati kérelem által helyesnek tartott jogi álláspont érveit a jogerős ítélet indokolásával kell ütköztetni (Kúria Pfv.VI.20.844/2019/4., megjelent: BH2020. 331.). Ezek a követelmények a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemre is irányadók, mert engedélyezés esetén a Kúria a jogerős ítéletet az eredményes engedélyezési okkal összefüggésben vizsgálja felül (PK vélemény 10. pont indokolásának első bekezdése). Mivel a felperes a jogerős ítélet indokolásával szemben nem indokolta a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést, ezért a Kúria – a felperes álláspontja melletti érvelés hiányában – nem bírálhatná el annak helytállóságát, ezzel

összefüggésben a felülvizsgálati eljárásban nem fejthetné ki jogi álláspontját. Emiatt a felülvizsgálat e körben sem engedélyezhető.

[16] A másodfokú bíróság következtetése szerint a fellebbezés nem érintette az elsőfokú bíróságnak a felmondás jogszerűségével kapcsolatos döntését, így az nem volt tárgya a jogerős ítéletnek [31]; ezért felülvizsgálat tárgya sem lehet [Pp. 406. § (1) bekezdés]. Ezt meghaladóan a felperes a felmondás jogszerűtlenségével összefüggésben hivatkozott PJE határozatnak nem jelölte meg azt a konkrét tartalmát (részét), amellyel álláspontja szerint a jogerős ítélet ellentétes [Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont *cd*) alpontja]. Mindezekre figyelemmel a felmondás jogszerűtlensége kérdésében való eltérés érdemben nem vizsgálható.

[17] A Kúria a felperes által hivatkozott Gfv.VII.30.440/2019/11. számú határozatának [15] bekezdésében azt a jogi álláspontot juttatta kifejezésre, hogy az érvénytelen szerződés nem mondható fel. A felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet ezzel nem ellentétes, mert a másodfokú bíróság következtetése szerint a szerződés nem érvénytelen. Felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében a felperes sem mutatott ki két, egymástól eltérő jogértelmezést. Alaptalanul hivatkozott ezért arra, hogy a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet e körben jogkérdésben eltér a Kúria hivatkozott, közzétett határozatától.

[18] A felperes a Jpe. határozattól jogkérdésben való eltérést abban jelölte meg, hogy a másodfokú bíróság az árfolyamkockázatot a fogyasztóra hárító rendelkezés tisztességtelenségét nem a Jpe. határozat [11], [14] és [16] bekezdésében megjelölt szempontok szerint ítélte meg.

[19] A Kúria a Jpe. határozat [11] bekezdésében az árfolyamkockázat mibenlétét szabályozó szerződéses feltételek átláthatóságával kapcsolatos követelményrendszer lényegét körülíró, értelmező jogi aktusokat foglalta össze, míg a [14] bekezdésben a C-186/16. számú ügyben, a [16] bekezdésben a C-776/19 – C-782/19. számú egyesített ügyekben az EUB által hozott ítéletek lényegi tartalmát rögzítette a 93/13/EGK tanácsi irányelv 4. cikk (2) bekezdésének az értelmezéséről. A jogegységi panaszeljáráásban vizsgált jogkérdést – az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás tartalmi megfelelőségének mércéjét – az annak eredményeként meghozott Jpe. határozat [11], [14] és [16] bekezdései a döntés indokolásának részeként nyilvánvalóan érintik, de a felmerült jogkérdést önmagukban nem válaszolják meg. Mivel a Jpe. határozat hivatkozott részei nem tartalmazzak az adott jogegységi panaszeljáráásban elbírált jogkérdést, azokban nincs olyan kúriai jogértelmezés, amitől a jogerős ítélet eltérhetne. A Kúria a Jpe. határozat felperes által az állított eltérés körében nem hivatkozott [34] bekezdésében rögzítette a jogegységi panaszeljáráásban érdemben vizsgált jogkérdést és adott választ arra, hogy milyen tartalmú árfolyamkockázati tájékoztató minősül az átláthatóság szempontjából megfelelőnek. A felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében azonban egyrészt nem jelölt meg olyan jogkérdést tartalmazó határozatrészt, amely vonatkozásában a jogerős ítélet jogkérdésben való eltérése vizsgálható lenne; másrészt a tájékoztatás időbeli megfelelősége (vagyis az, hogy a tájékoztatásnak szerződéskötés előttinek kell-e lennie, s ha igen, mennyivel korábban kell tájékoztatni a fogyasztót) olyan jogkérdés, ami nem volt a hivatkozott Jpe. határozat tárgya, azt a Kúria sui generis eljárása során egyáltalán nem vizsgálta. Mindezek folytán a Jpe. határozat hivatkozott bekezdései és a jogerős ítélet alapján a felperes kérelme szerint felmerült jogkérdések nem vethetők össze, így a felülvizsgálat nem engedélyezhető.

[20] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatát megtagadta a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján.

[21] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem vezetett eredményre, ezért a felperes részleges költségfeljegyzési jogára figyelemmel le nem rótt felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illeték viseléséről a Kúria a Pp. 95. § (2) bekezdés *a)* pontja és a (3) bekezdés *b)* pontja, a 101. § (1) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és az állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (1)-(2) bekezdése, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78. § (4) bekezdése alapján határozott. Tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie. Ennek során közleményként fel kell tüntetnie a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[22] A végzés ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2023. április 4.

Dr. Szabó Klára s.k. a tanács elnöke, Dr. Parlagi Mátyás s.k. előadó bíró, Dr. Magosi Szilvia s.k. bíró, Dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró